

EUROPEAN UNION PRIZE FOR CONTEMPORARY ARCHITECTURE MIES VAN DER ROHE AWARD 2015

14 april > 29 mei 2016

M – Museum Leuven, L. Vanderkelenstraat 28, 3000 Leuven, www.mleuven.be



stad en architectuur

EUROPEAN UNION PRIZE FOR CONTEMPORARY ARCHITECTURE MIES VAN DER ROHE AWARD 2015

EXPO 14.04. T/M 29.05.16 M - MUSEUM LEUVEN

LEOPOLD VANDERKELENSTRAAT 28 / 3000 LEUVEN | OPENING MET LEZING: WOENSDAG 13 APRIL, 20 UUR | OPENINGSTIJDEN: MA-ZO 11U-18U / DO 11U-22U / WOENSDAG
GESLOTEN | INKOM BETALEND | ORGANISATIE: STAD EN ARCHITECTUUR / WWW.STADENARCHITECTUUR.BE

Met steun van

Ajuntament de Barcelona
Comissió de Cultura i Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona
Fira Barcelona
Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
ETSAB
MoMA
Vlaamse Provinciale Kultuurbank
LEUVEN
Vlaanderen
Vlaamse Gemeenschap
A+

Met sponsoring van

Philharmonic Hall, Section, Plets door Bae022-Wega, © Simon Menges | v.a. Pieter Wuijck | grafisch ontwerp: www.conceptpuntoarts.nl

INHOUD

Persbericht // Juryleden // Winnaar // Emerging Architect Special Mention // Finalisten // Belgische finalist // Shortlist van projecten (in de expo) // Geschiedenis van de prijs // Vorige winnaars // Credits // Perscontact

∞∞∞∞

PERSBERICHT

EUROPEAN UNION PRIZE FOR CONTEMPORARY ARCHITECTURE - MIES VAN DER ROHE AWARD 2015

OPENINGSDEBAT: woensdag 13 april 2016, 20.00

TENTOONSTELLING: donderdag 14 april t/m zondag 29 mei 2016

Stad en Architectuur vzw brengt met de tentoonstelling 'Mies van der Rohe Award 2015' opnieuw een verzameling toparchitectuur naar M – Museum Leuven. Om de twee jaar bekronen de Europese Commissie en de Fundació Mies van der Rohe indrukwekkende hedendaagse bouwprojecten die bijdragen aan de uitstraling van Europa. Onder de genomineerden bevinden zich toparchitecten als Rem Koolhaas, Lacaton & Vassal of ook Bjarke Ingels. De tentoonstelling focust op een selectie van 40 recente projecten en geeft je zo een boeiend overzicht van de hedendaagse architectuur in Europa. Schaalmodellen, schetsen, video's met interviews en soundscapes helpen je een concreet beeld te vormen van de nieuwe lichten gebouwen.

Thema's

Verschillende thematieken en visies komen aan bod. Zo speelt in een aantal projecten de **context** van de ontwerppoging een belangrijke rol. In het Danish Maritime Museum in Helsingor bijvoorbeeld, een transparant gebouw in een droogdok van de haven, ontdekt de bezoeker de omgeving terwijl hij zich door het museum begeeft. De context wordt als het ware onderwerp van het ontwerp. In kunstencentrum FRAC in Duinkerke wordt de context zelfs letterlijk gekopieerd door een duplicaat te maken van het bestaande gebouw.

Nieuwe woonvormen en de vraag naar meer gemeenschappelijkheid zijn eveneens terug te vinden in de Award. In het collectief woonproject Urban Spaces in Boekarest kiest men bewust voor kleine private ruimtes in ruil voor ruime gemeenschappelijke binnen- en buitenruimtes. Woonproject R50 Cohousing in Berlijn vertrekt dan weer vanuit een gezamenlijk ontwerpproces, waarbij bewoners vanaf de start inspraak krijgen.

Ten slotte zijn opvallend veel **culturele projecten** vertegenwoordigd; ook in deze editie vormen musea, kunstcentra en andere culturele instituten de grootste groep.

Hoe werkt de prijs?

De Prijs wordt tweejaarlijks uitgereikt en wil de beste architectuurprojecten in Europa erkenning geven en belonen. Voor elke editie kiest een internationale jury uit de genomineerden een winnaar voor de Prijs en een winnaar voor Jonge Architect, allebei op basis van hun conceptuele, technische en bouwkundige kwaliteiten. De jury maakt eveneens een selectie uit een shortlist en erkent en belooft zo ook het belang van de klant in het architectuurproces.

Winnaars

De laureaat krijgt een ereplaats: een internationale jury, geleid door Cino Zucchi, koos uit 420 genomineerde projecten als hoofdwinnar het nieuwe concertgebouw van Szczecin in Polen van architecten Barozzi/Veiga. Volgens de jury belooft het concertgebouw een hedendaags stadsleven en tegelijkertijd versterkt het de persoonlijke, historische identiteit van de stad met een modern 'monument'.

De "Emerging Architect Special Mention", die jong talent bekroont, ging naar de Catalaanse studio ARQUITECTURA-G voor hun werk aan Luz House in Cilleros (ES).

De Prijs bestaat uit een geldbeloning van 60,000€, terwijl de Special Mention 20,000€ waard is.

Ook Belgische projecten kan je bij de genomineerden vinden, waarbij het Hostel Wadi in Kasterlee van Studio Secchi/Viganò ook deel uitmaakt van de tentoonstelling.

TENTOONSTELLING / WANNEER: van donderdag 14 april tot en met zondag 29 mei 2016

WAAR: M - Museum Leuven | Leopold Vanderkelenstraat 28 | 3000 Leuven

TICKETS: zie www.mleuven.be

OPENINGSUREN: ma-zon 11:00–18:00 / do 11:00-22:00 | gesloten op woensdag

INFO: www.stadenarchitectuur.be, www.miesarch.com, www.mleuven.be | info@stadenarchitectuur.be

RONDLEIDING: duur 60' / info: www.stadenarchitectuur.be / reservaties: via info@stadenarchitectuur.be
Bij de tentoonstelling hoort ook een catalogus die verkrijgbaar is in de bookshop van M – Museum Leuven.

OPENINGSLEZING

Woensdag 13 april 2016, 20 uur

Forum M - Museum Leuven

Paola Viganò van Studio Secchi/Viganò uit Milaan spreekt over het Hostel Wadi in de Hoge Rielen (Kasterlee), één van de nominaties van de Award. De manier waarop de jeugdherberg omgaat met de natuurlijke omgeving is kenmerkend voor de ontwerphouding van Paola Viganò om stedelijkheid te verweven met natuur. Niet concentratie en grote structuren bepalen de ruimte, maar kleinschaligheid, puntsgewijze ingrepen en decentrale voorzieningen.

WANNEER: woensdag 13.04.2016, 20u (op inschrijving) / **WAAR:** Forum M - Museum Leuven

De tentoonstelling werd georganiseerd door Creative Europe-European Union Programme, Foundation Mies van der Rohe, Stad en Architectuur vzw en M-Museum Leuven.

Beeld voorpagina © Simon Menges

∞∞∞∞

JURYLEDEN

Cino Zucchi, Juryvoorzitter

Hoofd, Cino Zucchi Architetti, Milaan

Margarita Jover

Hoofd, aldayjover architecture and landscape, Charlottesville en Barcelona

Lene Tranberg

Hoofd, Lundgaard & Tranberg, Kopenhagen

Peter L. Wilson

Hoofd, Bolles + Wilson, Münster

Li Xiangning

Architectuurcriticus, Dekaan College of Architecture and Urban Planning, Tongji University, Shanghai

Tony Chapman

Hoofd Awards, RIBA, Londen

Hansjörg Mölk

CEO MPreis, Völs, Tirol

Giovanna Carnevali, Secretary of the Jury

Directeur, Fundació Mies van der Rohe, Barcelona

∞∞∞∞

WINNAAR

Philharmonic Hall Szczecin
Szczecin, Polen

Bureau: Barozzi / Veiga

Architecten: Alberto Veiga (SP) en Fabrizio Barozzi (IT)

Opdrachtgever: Stad Szczecin



'Een moderne openbare ruimte voor een stad in beweging'

Het nieuwe concertgebouw van Szczecin staat op de plek waar vroeger het 'Konzerthaus' stond en vormt een stedenbouwkundig geheel in een buurt dicht bij het historisch centrum van de stad. Het complex bevat een concertzaal voor 1000 toeschouwers, een zaal voor kamermuziek met 200 zitplaatsen, een multifunctionele ruimte en een ruime foyer. Het gebouw is een bron van licht waarbij de glazen gevel, die van binnenuit wordt verlicht, verschillende percepties creëert. De sobere buitenkant en de eenvoud van de circulatieruimtes binnen contrasteren met de expressiviteit van de grote hal en de met bladgoud beklede concertzaal. De plattegrond wordt bepaald door een buitenste ring met servicevertrekken. Binnen ligt de nadruk op de grote concertzaal en de zaal voor kamermuziek, terwijl de ring een brug slaat naar de gebouwen in de omgeving.

Cino Zucchi, voorzitter van de jury: 'De zware bombardementen op Szczecin tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben niet alleen de belangrijkste monumenten vernietigd, ze hebben ook een groot deel van de stedelijke structuur weggeveegd. Dit project won de internationale wedstrijd met zijn ontwerp van een nieuw concertgebouw op de plaats waar het vorige had gestaan. ... Het project heeft een overtuigende vormelijke en ruimtelijke strategie gevonden voor een stad die zich inzet voor een betere toekomst in de snel veranderende economie en sociale patronen, het belooft een hedendaags stadsleven en tegelijkertijd versterkt het de persoonlijke, historische identiteit van de stad met een modern 'monument'.'

<http://barozziveiga.com/web/>

Foto @ Simon Menges

EMERGING ARCHITECT SPECIAL MENTION

Luz House
Cilleros, Spanje

Bureau: ARQUITECTURA-G
Opdrachtgever: Luz Almeida



“Dit project blinkt uit in zuiverheid dankzij de natuurlijke materialen en contrasteert die dan opzettelijk met de onregelmatige texturen van witgekalkte adobe en natuursteen.”

Luz, de eigenaar, wou een huis met veel natuurlijk licht en een nauwe band met de openlucht en de tuin. Onze aanpak focust op het gebruik van lokale knowhow en de betrouwbaarheid van natuurlijke materialen die geschikt zijn voor de economische en geografische context. Rond de binnenplaats werden op verschillende niveaus vier etages gebouwd die elk hun eigen functie hebben. Centraal op de binnenplaats staat een berk en zo komen de woonkamer en de keuken tussen het groen van de binnenplaats en het groen van de tuin te liggen. De structuur en de bouwelementen zijn verbluffend eenvoudig. De felrode keramiektegels en de intens groene berk domineren het geheel, en door het licht krijgen die materialen doorheen de dag uiteenlopende schakeringen.

Volgens de jury hebben de ontwerpers de beperkingen op bouwkundig en financieel vlak goed aangevoeld en briljant opgelost. De jury waardeert de eenvoud en duidelijkheid van de ruimtes, de uitstekende interactie met de omgeving en het kleurenpalet met de niet-gekleurde terracottategels. Zo bewijst dit ontwerp dat goede architectuur niet duur of spectaculair hoeft te zijn.

<https://arquitecturag.wordpress.com>

Beeld: © José Hevia

FINALISTEN

- Ravensburg Art Museum, Ravensburg, Duitsland, Lederer Ragnarsdóttir Oei
- Danish Maritime Museum, Helsingor, Denemarken, BIG – Bjarke Ingels Group
- Antinori Winery, Bargino, San Casciano Val di Pesa, Firenze, Italië, Archea Associati
- Saw Swee Hock Student Centre – London School of Economics, Londen, UK, O'Donnell + Tuomey

∞∞∞∞

BELGISCH PROJECT

Hostel Wadi in Hoge Rielen, Kasterlee, België

Bureau: Studio Associato Bernardo Secchi Paola Viganò (IT)

Opdrachtgever: Vlaamse Overheid



Hostel Wadi in jeugdcentrum De Hoge Rielen is een bosrijk architectuurlandschap van 300 ha op een voormalig militair domein. De Hoge Rielen is een plek voor maatschappelijk en ecologisch onderwijs. Hostel Wadi heeft een O-vorm en omringt een deel van het naaldbos dat bewaard is gebleven als aandenken aan een snel verdwijnend artificieel landschap dat in gemengd loofbos verandert.

<http://www.secchi-vigano.eu/>

beeld: © Frederik Buyckx

∞∞∞∞

SHORTLIST VAN PROJECTEN (tentoongesteld)

De shortlist, waaruit de finalisten gekozen werden, representeert een sterke doorsnede van de recente ontwikkelingen binnen de Europese hedendaagse architectuur.

Land Project, locatie

AT 2226, Lustenau
BE Hostel Wadi in Hoge Rielen, Kasterlee
DE Immanuel Church, Keulen
DE Gleisdreieck Park, Berlijn
DE R50 – Cohousing, Berlijn
DE Ravensburg Art Museum, Ravensburg
DK Vartov Square, Kopenhagen
DK Moesgaard Museum, Højbjerg
DK Danish Maritime Museum, Helsingør
DK Childrens Home of the Future, Kerteminde
DK Forfatterhuset Kindergarten, Kopenhagen
ES Atrio - Relais Châteaux, Cáceres
ES Public Equipment: Urban Park and Transportation Hub, Logroño

ES Public Library, Ceuta
ES Luz House, Cilleros, Cáceres
ES Contemporary Art Centre, Córdoba
FR Soulages Museum, Rodez
FR FRAC - Regional Contemporary Artwork Collection, Duinkerke
FR Marseille Vieux Port, Marseille
GR Redevelopment of the New Waterfront, Thessaloniki
IE University of Limerick, Medical School, Student Housing, Piazza and Pergola, Limerick
IE Waterford Medieval Museum, Waterford
IS H71a, Reykjavik
IT Expo Gate, Milaan
IT Antinori Winery, Bargino, San Casciano Val di Pesa, Firenze
NL Rijksmuseum, Amsterdam
NL Education Centre Erasmus Mc, Rotterdam
NL De Rotterdam, Rotterdam
NL Rozet, Culture House, Arnhem
PL Silesian Museum, Katowice
PL Philharmonic Hall Szczecin, Szczecin
PL Museum of the History of Polish Jews, Warschau

PT Arquipélago - Contemporary Arts Centre, Ribeira Grande, Azoren

PT High Performance Rowing Centre, Vila Nova de Roz Côa
RO 'Urban Spaces' Dogarilor Apartment Building, Boekarest
SE The New Crematorium of the Woodland Cemetery, Enskede, Stockholm
TR Sancaklar Mosque, Istanbul
UK Saw Swee Hock Student Centre, London School of Economics, Londen
UK Everyman Theatre, Liverpool
UK Bishop Edward King Chapel, Oxford

Land bureau – naam bureau

AT - Baumschlager Eberle Lustenau
IT - Studio Associato Bernardo Secchi-Paola Viganò
DE - Sauerbruch Hutton
DE - Atelier Loidl
DE - Heide & Von Beckerath; DE - Ifau und Jesko Fezer
DE - Lederer Ragnarsdóttir Oei
UK - Hall McKnight
DK - Henning Larsen Architects
DK - BIG - Bjarke Ingels Group
DK- CEBRA architecture
DK - COBE
ES - Mansilla + Tuñón Arquitectos
ES - Ábalos + Sentkiewicz Arquitectos;
ES Arquitectura Agronomia
ES - Paredes Pedrosa Arquitectos
ES - ARQUITECTURA-G
ES - Nieto Sobejano Arquitectos
ES - RCR Arquitectes
FR - Lacaton & Vassal Architectes
UK - Foster + Partners
GR - Nikiforidis-Cuomo Architects
IE - Grafton Architects
IE - Waterford City Council Architects
IS - Studio Granda
IT - Scandurra Studio Architettura
IT - Archea Associati
ES - Cruz y Ortiz Arquitectos
NL - Kaan Architecten
NL- O.M.A.
NL- Neutelings Riedijk Architects
AT - Riegler Riewe Architekten
ES - Barozzi / Veiga
FI - Architects Lahdelma & Mahlamäki
PL – Kurylowicz & Associates (collaborators)
PT - João Mendes Ribeiro Arquitecto;
PT - Menos é Mais Arquitectos Associados
PT - SpacialAR-TE
RO - ADN Birou de Arhitectura
SE - Johan Celsing Arkitektkontor
TR - EAA - Emre Arolat Architects
IE - O'Donnell + Tuomey
UK - Haworth Tompkins
UK - Niall McLaughlin Architects

GESCHIEDENIS VAN DE EU-PRIJS

Het idee van een prijs die de uitmuntende Europese architectuur zou erkennen en eren, werd voorgesteld aan het Europese Parlement door kamerlid Xavier Rubert de Ventós op 28 april 1987 – net geen jaar na het einde van de reconstructie van het paviljoen. Er werd een overeenkomst getekend tussen Europees Commissaris Carlo Ripa di Meana en burgemeester van Barcelona Pasqual Maragall om de ‘Mies van der Rohe-prijs van de Europese Gemeenschap’ te lanceren. De eerste tweejaarlijkse editie werd gehouden in 1988 als de ‘Mies van der Rohe-prijs voor Europese architectuur’.

In 2000 legde het Fundació Mies van der Rohe het model voor van de Mies van der Rohe-prijs – met de toevoeging van ‘speciale vermelding voor opkomende architect’, die jonge startende professionals een duwtje in de rug gaf – als antwoord op de gevraagde voorstellen van de Europese Commissie voor de ‘Prijs van de Europese Unie voor hedendaagse architectuur’. Na de goedkeuring van het Fundació voorstel, werd de Mies van der Rohe-prijs in 2001 de officiële architectuurprijs van de Europese Unie.

VORIGE WINNAARS

European Union Prize for Contemporary Architecture – Mies van der Rohe Award

2013 **Harpa – Concertgebouw en Congrescentrum**, Reykjavik, IJsland
Henning Larsen Architects / Studio Olafur Eliasson / Batteríid architects

2011 **Neues Museum**, Berlijn, Duitsland
David Chipperfield / David Chipperfield Architects, in samenwerking met Julian Harrap

2009 **Norwegian National Opera & Ballet**, Oslo, Noorwegen
SNØHETTA / Kjetil Trædal Thorsen, Tarald Lundevall, Craig Dykers

2007 **MUSAC Contemporary Art Museum of Castilla y León**, León, Spanje
Luis M. Mansilla, Emilio Tuñón / Mansilla+Tuñón Arquitectos

2005 **Nederlandse Ambassade in Berlijn**, Duitsland
OMA / Rem Koolhaas, Ellen van Loon

2003 **Car Park and Terminus Hoenheim North**, Straatsburg, Frankrijk
Zaha Hadid / Zaha Hadid Architects

2001 **Kursaal Centre**, San Sebastián, Spanje
Rafael Moneo

Mies van der Rohe Award for European Architecture

1999 **Kunsthhaus Bregenz**, Bregenz, Oostenrijk
Peter Zumthor

1997 **Bibliothèque nationale de France**, Parijs, Frankrijk
Dominique Perrault

1994 **Waterloo International Terminal**, Londen, Verenigd Koninkrijk
Nicholas Grimshaw / Nicholas Grimshaw & Partners

1992 **Municipal Sports Stadium**, Badalona, Spanje
Esteve Bonell, Francesc Rius

1990 **Stansted Airport**, Londen, Verenigd Koninkrijk
Norman Foster / Norman Foster+Partners

1988 **Banco Borges e Irmão**, Vila do Conde, Portugal
Álvaro Siza Vieira

CREDITS

De tentoonstelling werd georganiseerd door Creative Europe-European Union Programme, Foundation Mies van der Rohe, Stad en Architectuur en M-Museum Leuven.

Foundation Mies van der Rohe

Directeur: Giovanna Carnevali
Curator: Ivan Blasi

Stad en Architectuur

Coördinatoren: Petra Griefing & Laura Wagemans
Communicatie: Kristel Putseys

M – Museum Leuven

Directeur: Eva Wittocx
Coördinatie: Lore Van Hees
Communicatie: Veerle Ausloos

Met steun van: Creative Europe, European Union Programme, Fundació Mies van der Rohe, Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Ministerio de Fomento, , Fira Barcelona, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, ETSAB, MOMA, Stiftung Preussischer Kulturbesitz, Vlaamse Overheid, Stad Leuven

Sponsoring van: Vandersanden Group, A+

∞∞∞∞

PERSCONTACT

Stad en Architectuur: Kristel Putseys: kristel.putseys@stadenarchitectuur.be, T 016 22 22 39
High res kan je downloaden via www.miesarch.com/press
Gelieve copyrights te vermelden.

Voor meer informatie over de Prijs:

Fundació Mies van der Rohe: Ivan Blasi, coördinator
Provença 318, pral 2, 08037 Barcelona
Tel. (34) 93 215 10 11, award@miesbcn.com , www.miesarch.com

∞∞∞∞